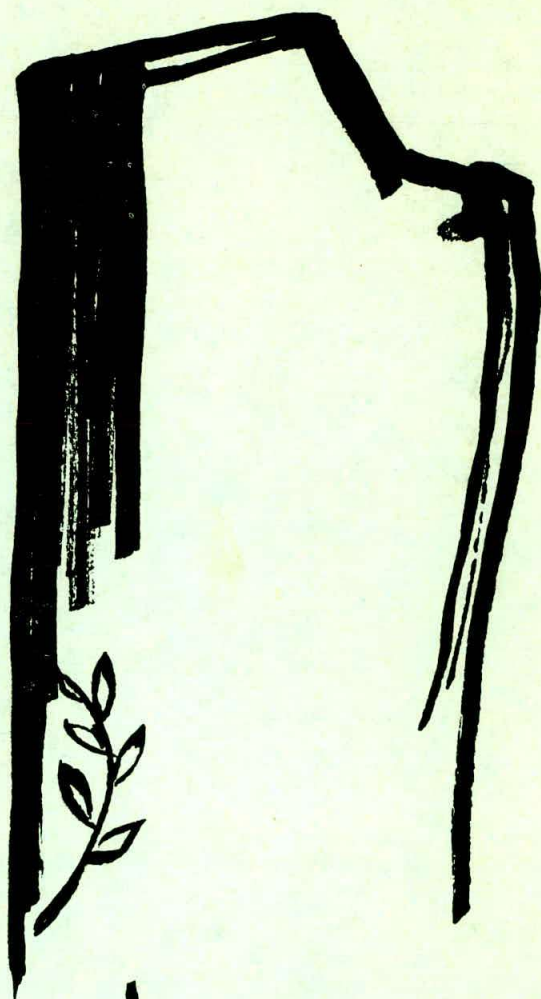

אריה לוי / עלעלים לזכרו

הנה לילה, רעי, הניחני הפעם.
הנה לילה, רעי, הניחני ובֵּרַח.
כי מכות רקותי, כי הלב הלם-פָּעַם,
כי שָׁמַשׁ עָלַי לא יָנַח.

השָׁבַע רק רעי, אם יש יום וְתָנוּס
וְעִבְרָתָ בֵּיתִי. מה תאמר עָם ? כָּזָאת:
... הוא מת כְּמוֹ אִישׁ הַיּוֹדֵעַ עֲשׂוֹת.

עד הַבֹּקֶר, רעי, לא תָּקוּם בִּי עוֹד רוּחַ,
אֲךָ עד בֹּקֶר אֲנִי לא אֶשְׁכַּח לָךְ זֹאת.
נתן אלתרמן

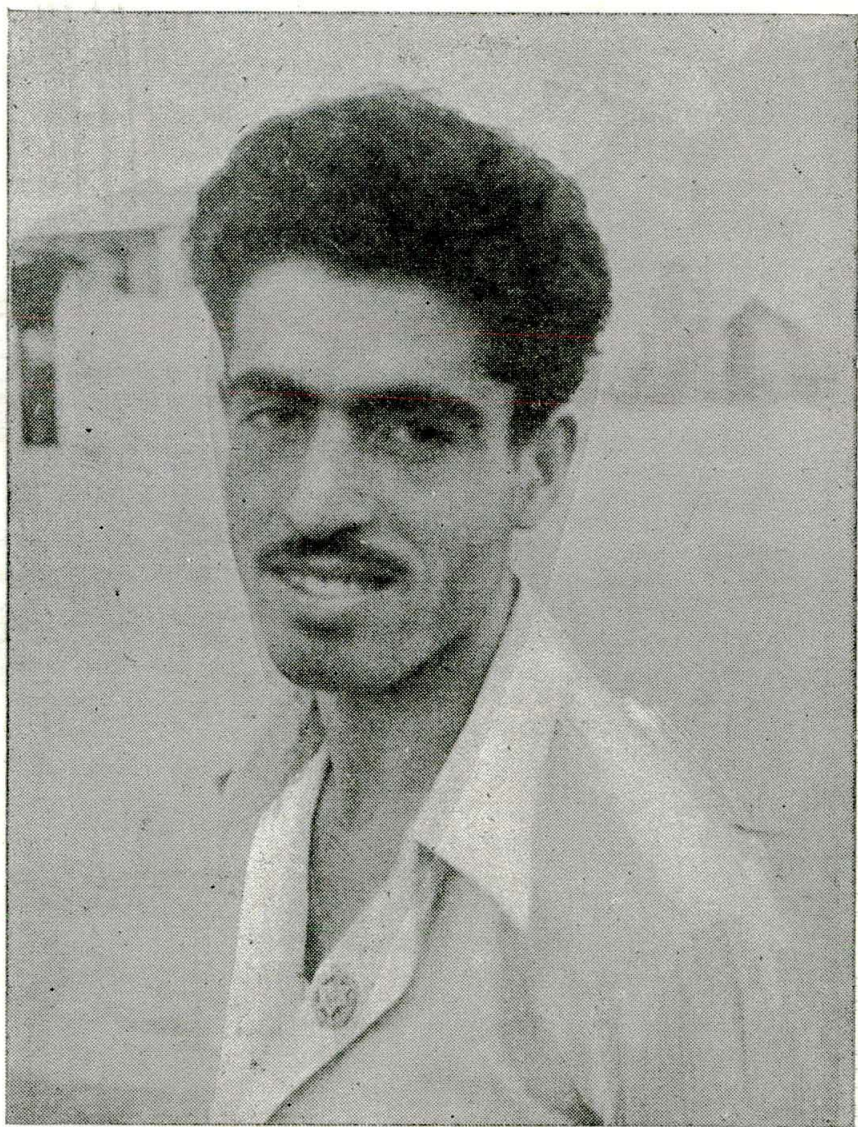
המחנה הראשון היה ב-1936
בירושלים, למשפחת פועלים עניפה
ממוצא כורדי.

בגיל צעיר הצטרף לתנועת השומר
הצעיר ומשהגיע לאזניו הידיעה
על התארגנות חברת-נוער בקיבוץ
עין-דור — הוא מצטרף אליה.

א ר י ה ל ו י

אף אחיו התחנכו בתנועה ואילו אחיו
הבוגר שהיה חבר קיבוץ, נאלץ
לעזבו מההכרח לעזור להורים.
אריה היה מראשוני גרעין "תבור"
נקלט יפה בעבודה במסגריה, יצא
לקורס מסגרים והיה בין הטובים בו.
היה בין ראשוני המתגייסים לצה"ל
מקרב גרעינו ונשלח ליצגו בקורס
מפקדי כיתות.
גפל בקרב ניצנה ב-5 לנובמבר 1955.

עלעלים לזכרו

אריה, באנו אליך, חברי קיבוץ עינדור,

להיפרד מעליך.

הן רק לפני שבוע ימים ראינוך בבית בחופשתך האחרונה. כה עליו היית, שופע חיים וקורן גאווה... ואנו שמחנו בשימחתך והתגאנו בגאותך, שנמצאת ראוי להישלח לקורס מפקדי כיתות; בטחנו בביטחונך החדש, הבוגר שנבע מהדיעה כי אכן תוכל לכל הקשיים ותמלא את תפקידיך כראוי. מי ידע כמונו, חבריך-מדריכיך מה סבוכה ופתלתלה היתה הדרך בה עברת. מי ידע כמונו, מה נועזים היו חלומותיך — לעתים אף מופלאים מבינתנו ואדירים מהכרתנו המפוכחת, הברורה, הצמודה אל משימות מוגדרות ומוסכמות. אך הרגשנו שרחוק-רחוק היה מעלה השביל בו הגעת אלינו וחשנו שלא רצית לוותר על תוספת עליה אל שלבים נועזים יותר בנתיב חיך. — לכן הבנו וסלחנו לך על תכניותיך שהיו לעתים מעורפלות מעט. האמנו כי בבוא העת תדע לחצוב מכור-חלומותיך אלה, אבני בנין מוצקות למעשה של ממש, לתתן בנדבך מציאותנו הנבנית.

הנה רק ימים ספורים חלפו מאז — ואנו עומדים כאן להיפרד מעליך. אין בפינו מלים להביע את צערנו, אין תמורה לאדם היחיד ואין מבע שיבטא את ערכו של כל פרט במסכת הכלל שלנו; אך היותך בתוכנו, אריה, לא היתה רק, היות עוד פרט אחד בין רבים.

עצם שהותך בקירבנו, שימשה לנו עדות נאמנה מה כוחה של דרך העמל והיצירה של תנועתנו. היתה זו הוכחה כי אפשר להוליך בדרך האחת, אותנו, בני גלויות ישראל כה רבות וכה שונות ואותך — בן העדה הכורדית ירושלמית. היתה זו הכרזה בלתי נשמעת אך ברורה ומפורשת: כי תהום המוצא, מורשת הדורות ושוני המינהגים, אפשר לגשר על

פניהם לא בשעת אסון בלבד, — אלא בחיים משותפים בדרך
עמל אחת וביצירה מאחדת.

ודווקא אתה, לא על נקלה השתכנעת כי אפשרי הדבר. אך
אנו התעקשנו מאד לטעת בכך את האמונה באחוות הבנין
המשותפת ולא הרפינו עד אשר העמיקה בלבך האמונה באדם
ועמה האמונה באחוות העדות ובהבנה בין עם לעם. למדת
לדגול בשלום ויחד עם זאת ידעת להלחם למענו בעוז ואומץ.
ואנו נוכחנו לדעת בזמן האחרון ועוד יותר בשעות חייך
האחרונות עד כמה היית אחד משלנו ואולי אחד הטובים
והמעולים שבינינו — לכן שבעתיים קשה עלינו הפרידה
מעליך...

חברייך מגרעין „התבור“, ישובו אלינו לבנות את בית־ביתנו
ועמם, אריה, יהיה גם זכרך חלק בלתי נפרד בנידבך החדש
הנבנה עתה בבנין חברתנו ומשקנו. נגזר כי ניפרד עתה
מעליך כאן אולם זכרך ודמותך יהיו צרורים בצרור חיינו
ומפעלנו עד עולם.

(דברים על קברו)

זאב גזית

ה־ כֹּל קִסְתִּיפָּה בַּפֶּתַח אֶהְיֶה.
 הִיא בְּנִתִּיבֵנו הַשְּׂכִיל פְּעָמִית —
 נוֹשָׂא בְּכַפּוֹ אֶל חֶשֶׁת אֲבֵלֵנו —
 גֵּר יִגֹּן וְנֶאֱוֹן, אֵשׁ תִּפְיֵד.

משה טבנקין

אל חברי תבור-עמלים

ניר-עוז

חברים יקרים,

אנו שולחים לכם כאן את תמונתו של אריה. נשמור יחדיו את
 דמותו וזכר עמידתו לדוגמא ומופת. הלך כגיבור. גיבור — כי
 כבש את יצריו בשעות הקשות ביותר: בשעת הפצעו פצעי
 מוות, ידע לכבוש את החזק ביצרים — את יצר החיים. לא דאג
 לעצמו ובמחשבה צלולה ואולי אף אחרונה — התאמץ לשמור
 את גורל הקרב. עשה שיקול קר לגבי גורלו וניסה לשלוח את
 המטפלים בו לעזרת חבריו הפצועים, שסיכוייהם לחיים לדעתה,
 גברו משלו.

בעמידתו זו, נתן לקח טרגי לכל המפקקים בדרך שעברתם
 כולכם — והוא כאחד מכם — מאותה „כנופיה פרועה" שבאה
 לקיבוצנו לפני שנים מיספר ועד היום.

זכרו בשעת מיבחנים גורליים גדולים וכן במיבחנים קטנים
 יום-יומיים את אריה ונקבל את מחשבותיו האחרונות כצוואה:
 ראית המשימה ודבקות בחברה — מעל לכל.
 ביום השבעה — בליל שבת — נתיחד עם זכרו של אריה.
 עשו הכל למען נוכל להתאסף כולנו בבית.

בב"ח נאמנה

בשם המזכירות

לוי

תם הקרב. ניצחנו. ניצנה חזרה לירינו. הרריו מבשר בשורות טובות ופתאום: „יש ארבעה הרוגים ומיספר פצועים“. חברינו הצעירים משתתפים בקרב, מה איתם, החזרו בשלום? רבות המחשבות המחרידות... וכשהגיעתנו הידיעה המחרידה כי אריה נפצע — הזדעזענו. אריה נפצע קשה בבטנו, מצבו חמור ובלבנו משועת התפילה: הוא יבריא, הוא מוכרח להבריא — אך אריה מת — ואנו נתאבנו... היתכן שלא נראהו חוזר ומהלך בשבילי המשק כשראשו נטוי אל על ופיו מפזם? הרי אנו זוכרים אותו כשבא אלינו והוא ילד בן שלוש עשרה. ילד רוה בעל פנים צנומות ועיניים לו להטות ויפות. מביתם של עמלים-עניים, בא אלינו. ילד מלא רצונות ותשוקות. סגור היה, אך בתוך תוכו שכנה נפש כמהה ליצור — לעשות משהו החורג מהרגיל. התאוה לתפוס את העולם כולו בידו האחת ומשהחיים לא נענו לו רגז, לא הבין, לא השלים.

אהבנו לשמוע את נגינת חלילו, נגינה רווית עצב וערגה. כה נהנינו לשמוע את קולו, בשירו שירת יחיד במקלהת הקיבוץ. קל ומשכנע היה משחקו בהצגות, כמה התמסר לתפקיד, כבש במשחקו את כל החברים. כולנו חשבנו: ברוך כשרונות וכדאי לפתחם.

מילד מלא תשוקות ומאויים, הפך לנער מוכשר, מתמסר ללמודים, מבצע קמעא, קמעא, את רצונו. בחיי החברה נטל חלק פעיל ואז כי לא בקלות סלל את דרכו בחיים, הרי שעל אחרי שעל שכבש, — ידענו — יהלך בו בטוחות. רבות התלבט — מוקסם מכשרונותיו ומגלוי העולם התרבותי הרחב, לא היתה לו סבלנות לחכות ולא פעם הפליג הרחק הרחק בהרהוריו; אבל קשריו לחברה, לקיבוץ ולנוף עין-דור, היו מעל לכל.

כשהגיעה שעת ההתגייסות עשה זאת מתוך נאמנות ובטחון.

גם בצבא הצטיין בתפיסה מהירה ובהתמדה. מפקדו המליץ עליו לקורס מפקדי־כיתות. אף כי אריה לא שש לדרגות — כי אז רצה לצאת עם גרעינו לניר־עוז, שוכנע בהכרח בכוחות מעולים בצבא.

בקרב הנטוש, נתגלה כל היופי החבוי בנשמתו. נפצע בבטנו, וביקש מחבריו שאצו לעזרתו, לא לטפל בו אלא באלה שסיי־ כוייהם גדולים יותר ולא הרפה משאלתו: „מה המצב? נצחנו?”

ידע כי הגיעה שעתו וקיבל זאת כמובן מאליו. חברו לקרב סיפר כי הוא לא הוציא גניחה — לא רצה להרפות ידיים. לחברה כולה, זאת היא אבידה ללא תחליף — והמציאות בכל אכזריותה והכרחיותה נתגלתה לעיניהם הצעירות — שוקקות החיים. וכאב — שחיים צעירים מלאי תקווה, באיבם ניגדעו. אנו, חבריו־מדריכיו שכה אהבנוהו וכה הערכנו אותו נתגעגע רבות לדמותו, לשירתו, לחיוכו.

בעינינו, חברי הקיבוץ, ישאר תמיד אריה — נער ברוך כשרור נות בעל עיניים תקיפות, מסור למשק לחברים ולילדים. ובעיני החברה — אדם שסיים את חייו בכבוד במערכה קשה והכרחית. היה טעם למותו כשם שהיה טעם לחייו.

נתנחם ביצירה ובהמשך מאבקו לשלום אמת.

אסתר

(דברים ביום השבעה)

ביום השבעה למותו של אריה התכנס הקיבוץ מכל פזורותיו. הצער והיגון מחניקים את הגרון ודברי החברים נשמעים בשקט. כבר האבל על אבדן חיים צעירים.

נקראים מכתביו האחרונים ובהם — געגועים לבית ולבטיו, כי כל דרכו היתה מאבק קשה והתקדמות צעד צעד. כך פלס את דרכו נער הפרברים הפרוע, הממורמר והמסוכסך עם עצמו — והיה לדוגמא לחבריו; ממושמע ורציני בתפקיד ובעבודה, עליו ומעודד תמיד בחברתו. — כל מאויו היו ליצירה ולשלום, אך היה חייל לדוגמא, אשר על עדיפותו לקורס מכי"ם, לא היו מערערים. מהקורס כתב על לבטיו: איך להשתחרר ולהיות עם חבריו בני-יעות. אך בפני מיתו כבר ניצחה הרגשת החובה, היה לחניך מצטיין.

כשנפל בקרב, מרוטש מצורך כדורים שפגעו בביטנו, שאלתו הראשונה היתה: האם ניצחנו? ואחר כך שלח דרישות שלום לחברים. לא דאג לעצמו, ניסה לשכנע את המטפלים בו כי גורלו נחרץ וכי יש אחרים הזקוקים לעזרה יותר ממנו.

כן, בזכות אריה ניצחנו. אך לא רק חיילינו ניצחו בקרב ניצנת. בזכות עמידתו, ניצחו גם הרעיון והעקרונות שעליהם חונכת. ניצחה דרכנו התנועתית. אכן בדרך חיך ובעוזבך אותנו כ'ך, חיוקת בנו את האמונה בכחנו ויכולתנו להגשים ליצור ולהתלכד.

ננציח את זיכרך בהעלותנו את דאגותיך האחרונות לראש תפקידינו: דביקות למשימה של חישול החברה והקיבוץ.

מתוך העלון

היה זה יום

היה זה יום

היה זה יום

היה זה יום

היה זה יום

ואפשר שלא ראית את ענן האהבה!

שהלך ל פניך

אנחנו ראינו אותו

חבל שלא אמרנו לך זאת קדם,

ואולי אפשר שלא ילכנו יומר,

אנחנו אנשים פשוטים ומקמצים

במקמור!

ענן של אהבה!

כן זה לא מחסה-מגן מפני-אש!

היום אין מנצחים באהבה. אפשר

שמחר מחרמים ינצחו באהבה.

ע. הלל

היה זה יום

היה זה יום

היה זה יום

היה זה יום

היה זה יום

היה זה יום

היה זה יום

היה זה יום

היה זה יום

היה זה יום

היה זה יום

היה זה יום

היה זה יום

היה זה יום

לזכרו של אריה

כבר חלפה שנה מאז הקרב האכזרי בניצנה, מאז שאריה נלקח מאיתנו. איך להאמין שבמשך שנה תמימה לא היית איתנו, אריה. דמותך אינה משה מליבנו וצחוקך עודו מהדהד באזנינו; ומשאנו שוקעים בהרהורים, נדמה לנו שאיזה צליל נעים של חליל נשמע, צליל חלילך.

לפעמים, כשהגרעין מתאסף למסיבה כלשהי או סתם לישיבה בצותא מסביב למדורה, שואלים אנו את עצמנו, החסר משהו, החסר משהו ואזי עונה כל אחד לעצמו: אכן, חסר, חסר אריה. חסרה שירתו היפה, צלילי נגינתו הרוגעים. אכן אריה, היטב מרגישים אנו כי נלקחת מאתנו ואכזרית היא תקופה זו שבה מדי פעם בפעם נופלים חיילינו וביניהם אף אתה...

לא לבשנו את המדים מתוך רצון מלחמה, כשם שלא נשאנו נשק ביד מתוך רצון להרוג — יודעים אנו שיכולים להיות חיים יותר יפים, יותר צודקים — חיי שלום. אנו רוצים בשלום אבל אלה אשר מעבר לגבול, הם רואים עדיין את המלחמה כפתרון.

גם אתה, אריה, לא לבשת את מדיך מתוך שאיפת לחימה, לא שמחת כשהציעו לך לצאת לקורס מפקדי כיתות, אך יצאת והיית חניך מצטיין עד הרגע האחרון, אף באותם רגעים אחרונים לחיך.

קשה עלי כתיבה זו, קשה לי להמשיך ולכתוב, כי כל העת נדמה לי שזה אך מכתב השלוח אליך, הלא?

מלכה

לא יחלפו אלא חדשים מועטים וחברי „עמלים-תבור“, יסיימו את שרותם בצבא ויחזרו לעין-דור.

עם התגייסותם, הרהרנו רבות, כיצד יתחשלו, יעמדו במיבחנו ויחזרו לביתם — ביתנו הקיבוצי, כשהם לנו עתודה חברתית, תרבותית ומישקית. מאז אותה מסיבת פרידה אשר ערכו לנו, אנו מלווים אותם בגאווה ודאגה במבצעייהם הרבגוניים: כבוני ומרחיבי ההתישבות באיזור נירים-מגן, בהניחם יסוד לקיבוץ ה-70 של הקיבוץ-הארצי, כשעוזרים הם לקיבוץ צעיר, מדרי-כים ומרכזים את קיני התנועה החינוכית וכמגיני החזית הקד-מית של מדינתנו. מיטב החברים עוברים קורסים ומשתתפים ביחידות המובחרות של צה"ל מקרב חניוניס, דרך קרב ניצנה, מבצעי המשטרות ועד חוסן.

התקופה הסוערת לא פסחה עליהם ומדי פגישה איתם, משיחה לשיחה, הינך חש כי הם יחזרו יותר מבוגרים, יותר בוטחים בכוחותיהם, מלוכדים, מושרשים בתנועה ואיתנים בהשקפת עולמם.

אך אחד, יפקד מקומו בין החוזרים. הייתכן ואריה לא יהיה בין השבים?...

אריה הצטרף כנער לחברה, בהיותו חבר תנועה בקו ירושלים, יחד עבדנו במספוא. בימים הראשונים היה חוסך במלים וקשתה השיחה אתו. נראה היה כי נער מסתגר הינהו. אולם אט, אט, משקיבל על עצמו אחריות והטלנו עליו „משימות“ של השקאת גידולים חשובים ואף בלילות היה עובד לבדו — נפתח סגור ליבו. עם זאת, גם לאחר שהתידדנו, זוכר אני רק פעם אחת שהתפתחה בינינו שיחת רעים רצינית, כנה ומעמיקה. לא אהב אריה לספר על עצמו, ביתו וסביבתו בה הוא מרד; לא מתוך כך שרצה להסתיר דבר-מה, אלא שלא רצה בשום אופן שיקלו עליו ויטפלו בו יתר על המידה. חפץ להיות שווה בין שווים ואת כל היתר למחוק ולהשכיח.

אך לא וק העבודה קשרה אותו לקיבוץ. במרוצת הזמן נהלנו ייכוחים ואללות רבות התעוררו — על עבודה קבלנית ועבודה יומית בקיבוץ, על עבודה שכירה ועצמית, על יחסנו לשכנים ואחוות עמים, על מיווג העדות, על המשק הקיבוצי והמשק האינדיבידואלי, השיויון והשיתוף בקיבוץ ועוד ועוד.

את רגשותיו הוא גילה, עת מצא פורקן בנגינת המפוחית והחליל ובטיוליו בסביבה הקרובה והרחוקה. כיבושיו לא היו קלים, אך הוא לא בו לקטנות ובעבודה מסורה ורצופה הקנה לעצמו השכלה וערכים — ואף סיגל לעצמו קוי אופי חברתיים. על אף העובדה כי נתקפחה ילדותו מתחילה. נדמה כי מאז שיחק את תפקיד הגיבור בהצגת „דג־הזהב“ ומאז נבחר לקורס מכי־ם, חלה בו תמורה ומפנה וצעדיו נעשו בטוחים, שקולים והוא חש הרגשת בית מלאה.

מי שיער כי לאחר קרב ניצנה, יופיע שמו בין שמות הפצועים קשה. מאנו להאמין ואצנו לבאר־שבע לראותו. מצבו היה קשה והוא ידע כי פתיל חייו עומד להינתק. רק חיוך קל העלו שפתיו כשישירואליק ואני הזכרנו לו כי עליו להשתתף במרוץ התבור; ועיניו הבריקו משנוכח לדעת כי חבריו בניר־עוז והקיבוץ כולו, מלווים אותו ברגעיו אלה וגאים על עמידתו האמיצה.

רק משאלה אחת היתה בפיו: דרישת שלום לקיבוץ ולניר־עוז. „אל תדאגו לי ואל תודיעו דבר להורים“.

גם ברגעיו האחרונים ידע, כבשעת הקרב, לשכוח את עצמו, לצלול למעמקי נשמתו ולדלות מלוא הנפש מסירות ואהבה לחבריו ולזולת.

חברי „עמלים־תבור“ ישבו... ואיתם אריה, שזכרו יאיר את נתיב השתרשותם בקיבוץ ולא יסור מתוכנו.

שרגא

שנה חלפה מאז נלקח אריה מאתנו. מי יכול להאמין שאריה איננו. אני עד היום חושב שהנה עוד מעט וכל החבריא צריכים לחזור הביתה וביניהם גם אריה. זכורות לי היטב מנגינותיך ושירתך וכיום, עת נאספים אנו לשיר, חושב אני בלבי, מישוהו חסר כאן... המישוהו הזה היה חבר יקר, בעל כשרונות ונלקח מאתנו ללא שוב. זכור לי אותו יום אחרון, בו ביקשתיך להשאר עמי, הסכמת והלכת לחדר, לקחת לידיך את האקורדיון והחילות לנגן, אז שאלו בפליאה רבים, מי הוא המנגן? ואני עניתי: „אריה הוא המנגן, הלא תדעו כי האקורדיון לאריה הוא כחלום?“ ועתה אין שומעים את שירתך, את המית חלילך וסערת מנגינותיך. אתה אשר נפשך יצאה לשלום, נפלת בסער המלחמה, כי אנו הלוחמים לשלום, ראשונים יוצאים להגן עלייך. הלכת אריה מאתנו ללא שוב ואני חוזר ומשנן לעצמי, זו לא אמת, זו לא אמת, אריה יחזור...

אברהם

לא בלב קל אני יכול להחליט על עתידי. רבים רצונותי והמאוויים שאינני יכול למלאם בחיי קיבוץ. אינני חושב לעזוב את החברה, אין לי כרגע בעית הורים ואני מוכן לעשות את הכל, להילחם בעצמי על עצמי בתור חבר תנועה וקיבוץ. החלטתי להתקדם בלימודים וכן בעבודה, בשטח החברתי קיבלתי את הערות החברים ואני משתדל, אך ישנם גם חברים שאינם עוזרים לי ומסתכסכים אתי — וזה לא פשוט.

אבל דבר אחד רוצה אני שתדעו, חברים, אני רוצה להשתלם במוזיקה. איני יכול לדרוש הרבה מהחברה ואני באמת מחכה להזדמנות של המקהלה המקובצת של חברות הנוער בקיבוץ הארצי אני מקווה שאבחר. מוזיקה עבורי זהו הדבר העיקרי, עיקר חיי, אך לא תהיה הסיבה שלמענה אוותר על המשכת הדרך. על כן אני מקבל את החלטת המזכירות ואני מוכן לקבל את סמל התנועה.

דבריו בשיחה לפני קבלת סמלי בוגרים.

אריה נפצע! קשה היתה הידיעה אך הלב עוד יחל... אפס
אברה התקוה....

אריה נפל — והוא רק בראשית צעדיו לקראת החיים. נער
צנוע ובישן היה ועם זאת, מלא תנופה ומרץ לקראת העתיד.
לא אשכח את היום בו קיבלתי את החברה לקומונת החברים,
כולם תוססים, רועשים ופרועים. אט, אט הרגלתי אותם לסדר
ולקצת שקט. אריה תמיד בלט בין חבריו בשקט שבו ובהיותו
תמיד מסודר.

רבות שוחחנו בכתלי הקומונה, עברו עליו משברים ולעתים
רצה לעזוב את החברה. עם זאת האמין בגיבוש החברה ועצר
ברצונו לעזוב אף בתקופות קשות ביותר לחברה. לא מעט
שוחח אתי בקשר למקצועו. הוא רצה לעבוד במסגריה, להשג
תלם כמסגר. כמובן שלא קל הדבר במסגריה הקטנה שלנו
ללמוד הרבה וזאת היתה בשבילו אכזבה לא קטנה.

הגרעין יצא לצבא והוא עמם. מכתביו מהצבא היו עדיין
מבויישים קמעא, אך הרגשתי מבין השורות, כי מצב רוחו
עולה וטוב מפעם לפעם.

זוכרת אני את ביקורו האחרון בבית. הופיע לפנות ערב,
כולו מיוזע, פרוע ועמוס בצידוד מלא, בא לנוח למספר שעות
היות והתאמנו לא הרחק מכאן. סיפר קצת על האמונים הקשים,
על המצב המתוח בגבול הדרום וסיים: „כנראה נשתתף
בפעולה“.

אכן, יד גורל אכזרית קטפה אותך מאיתנו כשאתה מלא שמחה
ורוח נעורים, בעודך צועד צעדים ראשונים במעלה הדרך,
כבוגר.

רנה

שיר לזכר אריה וחבריו

שנפלו בקרב ניצנה

ושוב נלקח אחד
לו מציבה יעדו,
עוד גיבור בין יתר גיבורים.
ואנו, אף הפעם לא בכינו
— דממנו ועינינו פקוחות.
בעתון — היום, שוב שחור-מסגרות הופיעו
ובלילות הידהד בכין של אמהות
אך אנו, — אף הפעם לא בכינו
— בעינינו יבשו כבר הדמעות.
מציבה נוספת בשורה נקימה,
גובר בכיה של אם — קורע לבבי,
ירי מטח כבוד זועק אלי מרומים:
הלך חבר דרכו, ואיננו עוד...
כך סתם תקוע שלט
„אריה“ חרות שם ויום מותו
ולא נבין לעד, היאך פתאום איננו —
הלך ולא נשמע צלילו?

היה אחד מבחורינו —
עליו, שופע נעורים;
ולכן, רבים הכואבים,
רבים מני מספר, שאותו כאב יחושו
ולעולם, שוב אין הם נרפאים.
אך גם אם תרכינה מציבות
ובכי האמהות ירטיב את צוארינו,
בעינינו פקוחות ויבשות
אלי עתיד נשקיפה, עתיד ? !

אילנה דן

אזכור פגישה ראשונה בינינו, כשבאתי לקיבוץ. אתה היית הראשון שקיבלת את פני וכנראה בגלל זה היתה בינינו קירבת יתר. מאותה פגישה ראשונה, מפליג אני בדמיוני וזכור בהופעותינו המשותפות בנגינה, בשיחותינו הארוכות עד אין קץ, בקומזיצים ואף בסחיבת תרנגולות בלול אזכר. ותמיד, תמיד יחדיו.

אמנם אריה, לא קל היה עמך, אך עם זאת היה בכך מין כח משיכה — נעים היה לשבת בקירבתך ולשמוע מאורעות שונים, על אהבה ואכזבה, תכניות לאין ספור לעתיד רחוק — ואמנם תכניות יפות, היו לך אריה. אך גורל עיוור ואכזר מנע ממך את הגשמתן ולא אדע מדוע... הן תכניותיך היו כה טהורות....

והנה ממשיך אני וזכר, עת יסדנו את סניף החטיבה הצעירה בכפר-תבור, מה רב העמל והמרץ שהשקעת, לעתים חשבתי כי ראית בזה צורחיים: לנסוע מדי שבת בשבתו לכפר-תבור, ללמד מספר שירים וריקודים ורק לאחר שהחברים קלטו את מה שלימדתם, רק אז נשמת לרוחה: מלאת תפקידך כראוי! אזכר, כיצד מרוב רצון ללמוד הכל ולדעת, לא ידעת במה להתחיל. פתע החילות ללמוד אנגלית, לאחר זאת זמרה, לפתע אקורדיון, פסנתר, גיטרה, כאילו רצית לבלוע בנגיסה אחת את הכל, הכל. וכיצד אשכח אותן הפעמים בהן ניגשת אלי ובבישנות מה היית אומר: זיתוני, אני חושב שאעזוב את הקיבוץ. אני רוצה ללמוד זמרה בירושלים. ותמיד חזרת בכך לאחר שיחה קצרה, או הרהור קטן. — ואולי... טעיתי בשכנעי אותך לא לבצע את תכניותיך אלה... אך אני ידעתי שתוכל להגשים את תכניותיך ומטרותיך במסגרת הקיבוץ, לכן, הן טוב עשיתי.

צעף הזמן חוסר כאילו מאותו יום בו התקיים הדיון עליך לקראת קבלת סמלי בוגרים. היו שאמרו: אריה, בחר קשה הנהו. לא בסדר פה לא בסדר שם, אולם כשהגיעה שעת ההכרעה, התרוממו כל הידיים כיד אחת, להעניק לך את סמל התנועה. נוצצו אז עיניך ומאושר היית משנוכחת באמון חבריך בך. — ויום גדול היה זה לך ולכולנו.

תכניות, תכניות... משקיבלנו את צוי הגיוס לצה"ל, מיד צצו ועלו תכניותיך ורבו, החילות לחשוב על להקת הנח"ל, שירה, ריקוד — לשמח את החיילים... הנה הגיע סוף־סוף, יום הגיוס ויצאנו יחדיו לבסיס האמונים. שם מיד ניכר ההבדל בינך לבין שאר החבריא. מיד ידעת מה הפקודה שיש למלאותה, ונישקך הבריק תמיד ומסדרי עונשין לא ידעת מה הם. — התיחסת לכל במלוא המסירות והרצינות.

כן, נזכר אני באותו יום גורלי, בו התקיים הדיון על משלוח חברים לקורס מכי"ם ואני, התעקשתי שאתה תצא. רציתי שיהיה לנו מפקד כיתה אחד טוב בנח"ל, ומאד שמחתי והתגאיתי בך בקבלך את הכרעת החברה ושוכנעת לצאת, אף שראית בזאת גזירה. אכן, אולי יש בזאת מן הגזירה להתרחק מהגרעין ומהבית למשך שנתיים.

...ובעת שנפרדנו, לפני צאתך לקורס, החלפנו בינינו את הקסדות — חשבת כי קסדת־פלדה אמריקאית, עדיפה על זו האנגלית והנה לא עמדה הקסדה במבחן....

מאז שנפרדנו, לא פגשתיך יותר. מאד מאד התגעגעתי אליך, רציתי לראותך, להחליף מילים עמך, אולם אתה... בוששת לבוא, משום מה...

זה היה ביום קיץ לוהט. היה חם מאד ואני חורש בשדות ניר־עזו שלא זכית לראותם, כשלפתע ניגש אלי "רוסר" ואומר בלחש: "זיתוני, אריה נפצע קשה בבטנו". לרגע חשבתי כי הנה אקבל הלם אולם מיד שמחתי כי אך פצוע הינך ועודך בחיים. שמועות משמועות שונות מתחילות להגיע: אחד אומר שיצאו הפצועים וכלל סכנה, שני אומר כי אין זו אמת והלב חרד לבאות.

למחרת בחורי מהעבודה פוגשני רוסו והוא חיזור, עצוב ומדוכא. מה הענינים? והוא ניגש אלי בשקט ובלי קול אומר: „אריה מת עם שחר!“ הרגשתי כאילו האדמה מתמוטטת תחת. בקושי שרכתי דרכי לחדרי, נשכבתי על מיטתי ונסיתי לחשוב: הייתכן? הרי אני שומע עדיין את נגינת הדואט שלנו, אני שומע את שירו של צ'פאייב, יום של קיץ ושאר השירים היפים שהרבינו לשיר יחדיו — ורואה אני את החיוך המשתפך על פניך, חיוך שכה אפיני לך... לא אריה, לא אאמין שעזבנו ואתה חי וקיים בלבנו.

רצה הגורל ודוקא עתה בהתקרב יום השנה למותך, נמצא אני קרוב לאותו מקום בו נפלת. מחר או מחרתיים אעזוב את המקום ובלבי צער ולא אדע כאילו על מה. החיים בכאן, קשים הם, אבק, אוכל גרוע, לילות שמירה ארוכים. אבל יש במקום הזה משהו המושכני — משהו המזכירני את פניך היקרים — כאן נשמת את נשימתך האחרונה. לכן קשה עלי הפרידה מכאן, אך אשא עמי לביתנו המשותף את זכרך הברוך לעד.

זיתוני

הבן לא אוכל, כי חלפה כבר שנה מיום בו נפל אריה. נדמה, כי רק תמול-שלשום ראינוהו מתהלך במשק, ידיו תקועות לו בכיסי מכנסיו ופיו מלא שחוק — או הנהו יושב בחדרו ומחלל, משתתף במסיבות, שחקן בהצגות וחבר במקהלה. — וקשה אפילו לחשוב כי איננו בכל אלה ואיננו ממשיך איתנו בדרך שהחילוננו בה יחדיו לפני 5 שנים.

ועם מי אחלוק עתה את החוויות. — הן כל אותן שנים, חילקנו בינינו את חוויותינו ודבר סוד של אחד לא נעלם ממישנהו. לעתים הגיעו הסודות שספרנו אחד לשני עד כדי קטנוניות; ולעתים היו סודותינו — הפלגה למרחבי הדמיון — ותמיד היה אז חיוך נסוך על פניך — החיוך האופייני לך.

עוד חי בזכרוני הרגע, בו ניגשת אלי, לאחר היבחרך לקורס מכ"ס ואמרת כי הינך מצטער על שבחרו אותך לתפקיד זה. יודע אני כי לא שאפת לדרגות, אך מפקדיך הם שדרשו כי תצא. אין מצפוני מיסרני על כי שלחנוך ראינו בך דמות של מפקד והתגאינו בך.

התגאינו בך בחיך והתגאנו בך במותך... מפי חבריך לקרב, שמענו על אומץ ליבך בעת ההסתערות ולאחר הפצעך. שמענו וידענו כי אמת היא, שיכלנו חבר יקר. וזעקה לא נרים שמימה. בהשקט נמחה דמעה שזלגה מעינינו ובדממה נקבל, אף אנו, חברי גרעין "תבור", את מכת הגורל. הן כך כתב משורר הדור על אותם הבחורים וכך גם אריה היה פוסק פסוקו מדי פסח בפסח: "אנו מגש הכסף שעליו לך ניתנה מדינת היהודים".

תפילתנו אחת היא, שקרבנך יהיה קרבן אחרון ולא עוד יודקקו בחורינו לצאת לקרב, שלא תדמע אם שכולה ולא

ידמים אב שכול — ולא יאבל קיבוץ ששיכל חבר יקר.
הוריק, אריה. מה נאמר להם? הן שיכלו כבר שני בנים —
ולמרות הכל אמר אביך כי הוא גאה בכ, גאה עד אין גבול.
אך גם רצון הוא ורוחו נשברה. אימך, שהרבית לדבר עליה
אחזה בתמונתך ומכתבך האחרון, ערב צאתך לקרב — אותו
מכתב בו הכינות אותה לקראת הנעלם, כאילו חשת כי מדרך
זו שוב לא תחזור... אבלים, אך גאים הוריק בכ אריה!
לא נפרד אני ממך אריה, כי כל לבינה ולבינה שנבנה בביתנו,
כל עץ שניטע וכל ילד שיצמח יהיו חלק ממך, גן־זכרון
לאריה שנגזל מתוכנו.

פנחס

י. מסוגר בתוך עצמו. אינני מאמין שהוא אינו יכול לפרוץ את
ההסגר הזה. מי כמוני יודע זאת, פה נחוצה גם עזרת החברה. עלינו
להיות יותר מבוגרים, לעזור לזולתנו, להיות יותר קרוב לחבר,
לאהוד ולאהוב אותו.
יש לנו ביקורת על י. בשטח הלימודים. בי מתעורר לעתים החשק
ללמוד. אני מחייב את עצמי ללמוד. יש לפעמים ומגיעים בחיים
לנקודה בה פורץ הרצון ללמוד וללמוד. יש צורך לדרוש מי,
פעילות. זהו הזמן המכריע להיקלט בחברה. אני מחייב את נתינת
הסמל לי, כי הסמל יעודד אותו.

(מדבריו בשיחת קבלת סמלי בוגרים)

קשה לבולנו ובמיוחד לי, אריה היקר, להאמין כי יתכן (היתכן!...) ולא נשמע יותר את קולך ולא אוכל להוסיף לראות את עיניך הלוהטות כגחלים. איך אוכל להשלים עם גורל אכזר ולחשוב, לו לרגע כי אמת הדבר ואתה — עומד לגד עיני, לאזני מגיעה שריקתך, שומעת אני את קולך הערב ומאזינה לצלילי החליל. הנדמת?...

הן היית כה מוכשר וחברייך הקיפוך תמיד באהבה, אתה שידעת להפליג לעתיד נפלא גדוש מעשים, שידעת להיות חבר, להבין, לאהוב וגם לעתים, לשקוע בהרהורים ולהתבודד. לך היה צריך לקרות דבר?

אתה, אריה, ידעת את המתרחש בלבי, אך אני את המתרחש בלבך, לא ידעתי. הסתרת דבר, הלכת ולפתע חזרת — ושוב הלכת. אך הפעם הלכת ללא שוב... הבאמת ללא שוב? השארת עולם ומלואו, בית הורים יקר בירושלים ובית חברים־אחים חם בקיבוץ ורבים רבים שליוו אותך בדרכך האחרונה. אך אני ממשיכה ללוותך כל העת; הן תמיד ידעת שאני מלווה אותך...

אתה חשת כי מתקרב קיצך ולכן נפרדת לפני הקרב מכולם — אך אנו לא רצינו להפרד ונפגשנו שוב, נפגשנו באבל... בערב הקרב אמרת לרעך: "יש לי הרגשה שהפעם אפול" ובכל זאת הלכת. כך הלכת והמוות אורב. כך הלכת בבטחה כי לא תשוב. ואף בעת פגוע בך אותו צרור כדורי מתכת, לא נסר גות, כי אם המשכת בדרך לנצחון. הבאת לנו את הנצחון על כפותיך ורגעים ספורים לפני מותך נשנתה שאלתך: "האם ניצחנו?"

והנה תבין כי קשה, קשה עד מוות להשלים ולהבין כי שוב לא ישמע פזמונו של אריה ושוב לא יהלך בשבילי עין־דור. אתה עזבתני במוותך, אולם אני לא עזבתיך, כשם שלא עזבתיך בחיך. ובלבי יינן זכרך לעד.

אהובה

חלפה עברה שנה, מאותו היום המר, בו נפטר אריה. שנה אחת, הינה משך זמן כה קצר בהיסטוריה, אך לידידיו שנה זו, הנה שנה ארוכה מאד מאד. לתומנו נחשוב, הנה אריה נמצא בודאי בחופשה ויחזור. נחשוב ואל נכון נדע כי לא־כן והלב ניצבט.

חסרה לנו עליונותך, חדות נעורִיך ושובבותך, חסר לנו אותו אריה שידע לאהוב את החיים, את החברים, שלחם תמיד לטוב יותר ושנתן את הטון בחיי החברה. אם בתחילה היו קשיים בהיקלטותך בחיי החברה, הנה לאחר זמן היית אתה בין הקולטים העיקריים וכולנו ידענו כי מסור הינך בלב ונפש לחיי החברה, לקיבוץ ולמפלגה.

רצית לחיות בשלום, אך נאלצת לצאת ולהלחם באויב, כי אהבת את מולדתך. למלחמה לא ששת, אך מציאות חיינו היא שהכריחתך לצאת ולשאת נשק ביד. נלחמת כארי וכארי נפלת. גבורה עילאית, דרושה לו לאדם בזמן היפצעו, לשלוח את אלה הרוצים לעזור לו, ללכת ולעזור קודם לאחרים. אך לא רק גבורה דרושה לזאת, כי אם בעיקר אהבת האדם ואחוות לוחמים.

גבורתך, אריה, אהבת האדם והרעות הגדולה שהנחת לנו במותך, יתנו לנו כח להמשיך בדרכך־דרכנו בה נמשיך ונשא את זכרו המופלא של חבר־גיבור ורע נאמן. כאריה נזכורך ושמך לא ימוש מאתנו לעד.

משה יסה

אריה!

הלכת לבלי שוב.

ובהיפרדך מאיתנו, לא אמרת שלום!

כך, הלכת ולא חזרת...

הלא נראך יותר?

לא נשמע את שירתך היפה

הרוויה עצב וערגה?

רע, ידיד!

אריה, אמור שלום!...

אך קברך הרענן שותק ומחריש.

באור בהיר עולה דמותך לנגד עיני

ונזכרת אני:

מהלך ומתלבט

אריה מהלך בחצר המשק,

בלבטים קשים המשכת בדרכך.

אין כל ספק כי היית ממשיך...

אך יד אויב חסמה את נתיב חיך,

ניתקה את שאיפותיך — חלומותיך.

אריה,

את דרכך העיקשת, מלחמתך הצודקת

נמשיך אנו, חבריך.

ואף כי ארחק מגרעין „התבור“

הרי אך מרחק גיאוגרפי הוא —

כאבכם — כאבי,

שמחתכם — שמחתי.

אך נחטא לאמת אם נאמר כי חלקה

היתה דרכנו...

קשים, מה קשים היו לבטיו,
לבטי נער מתבגר —
— אך אלה הלכטים חשלוהו
לחבר יקר ורע נאמן.

אריה,

האמן כי יקר היית לכולנו
ויקר תשאר בלבנו,
לא קרבן שוא היית — לא יד
המקרה היא שפגעה בך.
מטרת שלום קידשת!
והדרך לשלום, קשה היא
ותובעת קרבנות.
ועתה, אריה, נחריש כולנו
ורק נאמר
שלום!

אורה

לשיכום מבצע האירגון במעברת עפולה

...החניכים הותיקים פגשונו בכביש ליד המעברה, שמחים
ועליונים יצאו לקראתנו, כל החבריא במשותף. עם החניכים
הלכנו אל מקום המיפגש ושם התחלנו במבצע „הרחבת הר-
תנועה“... הפעולה התחילה במשחקים וריקודים ובמשך הפעולה
הצטרפו אליה עוד הרבה ילדים. החבריא היו כל זמן הפעולה
במצב רוח מרומם, כאשר הרגישו שהמפעל נושא פרי ואפשר
לעשות פעולות מרובות כגון אלה. לאחר שאף הורים באו
וחזו במשחקים ובהופעות, סיכמנו בינינו את הפעולה. הועלו
הצעות נוספות ויצאנו בהרגשה, כי יכול לקום כאן קן גדול,
על אף שקיים כבר סניף הנער-העובד במקום ומדריכיו מנסים
למשוך אליהם את חניכינו.
חזרנו הביתה בהרגשה כי אין זה מבצענו האחרון וכי זאת
רק תחילתה של הדרך.

אריה

החייל שנפל

(מסופר פה על חייל אשר נלחם

ונפל בהחזיקו את רובהו בידו)

הוא היה שקט,

ער ועליו בחייו,

הוא ניקטף בלא עת

נפל בדמי ימיו.

זרח כוכבו, הפיץ אור —

למען עמו הוא נלחם,

קרא לארצו דרור.

נפל על חירות העם.

לפני מותו הוא קרא:

„הלחמו למען ישראל,

הלחמו על שחרורה!”

הוא היה גואל...!

עירית גבעתי

קבוצת „להבה” כתק. ד'

עם זכר השם „אריה לוי”, עולה בלבי תמונתו, כאילו מאליה:

נער שחרחר ונאה.

בפעם האחרונה שראיתיו, חזר הביתה לחופשה קצרה. ניכר

היה בו ששמח הוא להימצא בעין־דור ולא עלה בדעתי שכה

קרוב יום מותו.

אני זוכרת את היום בו נודע לי על מותו. היה זה בשבת.

יום לפני־כן הגיעו ידיעות כי הוא נפצע ומצבו קשה. באותה

שבת, לכל אשר פנית, שמעתי את חברי הקיבוץ משיחים

בו. לפתע התפשטה הידיעה בקיבוץ — אריה מת!

בתחילה לא רציתי ולא יכולתי להאמין. לא, אין זה יכול

להיות שהוא, הנער המלא כח עלומים, שעתידו וחיינו משתרעים
לפניה, — איננו.

אך זו היתה אמת אכזרית.

הוא נהרג בקרב עם אלה שרבים מטובי עמנו נפלו מידם.
מי יתן ולא היה מצבנו כזה! היינו חוסכים הרבה יגון וצער
ממשפחות רבות.

אז היו רבים מאלה שנפלו, — חיים עמנו, נוטים את כתפיהם
לעול המחרשה והפרחת השממה ולא היו נאלצים להילחם.

מרים אדר

קבוצת „גן" כתה ו'

כַּךְ סִפְּרָה לִי הַרוּחַ וְאֶבִּיט וְאֶכִּיר,
 כִּי רָעִי הוּא הַנֶּעַר וְאֶקְרָא: בּוֹא יִקְרֵר.
 סִפֵּר וְאָדַע גְּבוּרוֹת וְתִהְיֶהָ,
 סֵפֶר זַחוּוָה עַד רֹאשֶׁךָ אוֹר הָלָה.
 וַיַּעַן הַנֶּעַר: לֹא אָדַע כָּל גְּבוּרָה.
 לֹא שָׁמַתִּי נַפְשִׁי אֶל כָּפִי בַּעֲבוּרָה:
 עָשִׂיתִי לִידוֹת וְיָמִים וְקָרְבוֹת,
 כִּי לֹגֵב הִיוּצָא אֶדְסָתוֹ לְרוּחַ:
 כָּאֶבֶר הַזֵּזֶרֶע שְׂדוֹ בְּדִמְעָה
 יִצְאָתִי לָאֵשׁ וְנִצְרַפְתִּי עִמָּה...

אהרן מאירוביץ

מצרור מכתביו

1.11.55

שלום רוחמה!

שולח אני מכתב זה שלא לפי המקובל ויש סיבה לכך. איני יכול לספר מה היא הסיבה, אך שימי לבך לתאריך בו אני שולח את המכתב.

השיחה בטלפון נעמה לי מאד, אך הייתי מוגבל בביטוי, היות ובאותו זמן ישבו חברי משק במזכירות.

...הינך יודעת כי המצב עתה מתוח מאד ועל-כן חייבים אנו להיות במצב כוננות מלאה. אסיים את מכתבי זה בבקשה שתכתבי מכתב ארוך יותר מזה אשר כתבתי אליך ואני תקוה שהסיבה תובן לך. ד"ש לבנות.

אריה

שלום רוחמה,

רוצה אני לגעת הפעם בבעיה שאף פעם לא כתבתי לך עליה. וזוהי בעית החטיבה הצעירה. כשאני ניגש מנקודת-ראות שלי, אזי רואה אני כי הקשר בין החטיבה הצעירה במשק, לבין גרעינכם, מבוסס בעיקר על בידור בערבים, טיולים וכו' ואילו לבעיה העיקרית נמנעים שני הצדדים מלגשת. על כן ברצוני שתקבלי זאת לתשומת לבך ותסבירי לחברים שאולי מלבד הבידור והטיולים ישנו דבר נוסף והוא: החיים הסובבים את המדינה. בעיות פוליטיות שהן גורל חיים כיום למדינתנו. חייבים אנו לשלב את השעשוע עם הפעילות הפוליטית, במיוחד שאנו עומדים בפני הבחירות לכנסת. איני יודע אם יש לך זכות בחירה, אך כל אדם בגילך, אף אם אינו מצביע, יכול לעשות פעולת שיכנוע וקחי זאת לתשומת לבך...

ד"ש לחבריה העליונה ונקווה להתראות בקרוב ונעשה שמחה...

מאריה

זהבה שלום,

...אנו מרגישים בטוב ושלומנו מצוין. אנו מתחילים בהכנות לכנס הנח"ל שיתקיים בחיפה ב־23 לחודש זה. נשתתף בכנס בצעידה ואני מקווה שלא תחמיצו את ההזדמנות לבוא לראותני צועד.

...קבלתי מכתב ממזכירות הגרעין ובו דו"ח על השיחה האחרונה. אני מתרשם שהמצב אינו כל־כך מעורר וזאת משום שישנם מספר חברים שאינם מוכנים לקבל את מרות החברה. דבר זה מתבטא בעיקר בשאלת שיתוף הקופות היות וישנם כאלה המתנגדים לאיחוד זה. אני מקווה שבמשך הזמן ישופר המצב לטובה.

הצטערתי על שלא יכולתי לבוא ליום העליה אך הן אי־אפשר להצטער כל הזמן ובזמן הקרוב אבוא לבקר אותם.

רב שלומות

אריה

שלום רבקה!

...לגרעין שלנו עתה, די קשה. יש מספר חברים חלשים שרוחם נשברה וכתוצאה מזה צצו משברים חברתיים ויהיה עלינו להתגבר עליהם בהקדם. הגרעין חייב לשלוח 3 חברים לקורס פיקודי וה הצעות הן: אהוד, יצחק רוזן ואני. אני מתנגד לכך באופן הרציני ביותר, רק איני יודע אם זה יעזור לי. אני מקווה שכן, היות וברצוני להיות במשק ולא להיות משקד...
...ואני מקנא בך, על כך שאת יכולה לשתות מים בלי תקציב ואילו אנו — רק מימיה אחת ליום.

אריה

20.4.55

חזק רבקה!

לא שמחתי על כך, שאת כותבת שאינך יודעת אם תמשיכי עד הסוף. רבקה, "הרצון פורץ הכל" ואם משעמם לך, עליך להיות יותר פעילה. אם לכולם יקרה את אשר לך קרה עתה, יהיה זה מעציב מאד. אני מציע לך לנצל את זמנך הפנוי לקריאה, למנוחה, לשיחה עם הבנים והבנות. הכינו מסיבת קבלת-שבת, שהמדריכים ייהנו ממנה ומכם. נצלו כל חבר הבא אליכם ללמד אותכם משהו, התכוננו למחנה הארצי בצופיות, הכינו ריקודים יפים. בטוחני כי את רוצה להמשיך בחיי קיבוץ ואם את רוצה, הרי תתגברי על המשבר. בגילך, החיים בעיר הם ריקניים וכלל לא מנוצלים בשטח הפעילות הבונה. על-כן, אל תתיאשי, חזקי ואמצי.

אריה

חבריא, שלום.

אתחיל את מכתבי בכך שצער רב נגרם לי בזה שלא יכולתי להשתתף
עמכם יחדיו בטכס העליה לנקודה החדשה. השתדלתי, עד כמה
שאפשר, אך נוכח המצב החמור לא יכולתי להגיע. אמנם כבר עליתי
על המכונית העולה צפונה, אך מיד הורידוני בפקודת המ"מ כי הותר
רק ל-4 אנשים לנסוע — ולדאבוני לא הייתי בין ה-4 המאושרים.
לא חשוב, אני מקווה שאהיה בחופשה הקרובה ביותר.

העיקר — שמעתי דו"ח על העליה ומאד קנאתי באיציק על שנוכח
שם. מה נשמע כיום בחברה, איך המצב רוח וכיצד החיים החדשים
המענינים? הייתי מאוד רוצה להיות אתכם ואיני יודע באיזו דרך.
אני יכול להגיע לכך שיעיפו אותי מכאן, אבל גם אז, לא אהיה
עמכם, אלא אשרת בתפקיד של טבח, כך שזה לא כדאי.

את המקום בו אנו נמצאים, אין אפשרות לתאר כי זהו סוד צבאי.
זכור לי יום אחד בסידרת אימון הכיתה, כשעלינו למוצב לחפור ואז
החבריא, התלוננו על אבנים, עכשיו, לאיציק, לאהוד ולי יש כבר
מה לספר לכם על הפירות שאנו עושים ואת ה"אבנים" שאנו
מוציאים מן הקרקע. אחרי הצבא נוכל להתנדב בבית לעבודה
בחסירה וזה יהיה קל — כי אנו מנוסים בה כבר...

אסיים ברוב שלומות ולהתראות בהקדם האפשרי

אריה חברכם

קיבוץ השומר-הצעיר עין-דור

5.11.1956

דפוס השומרי־הצעיר במרחביה
